

ARTS

La realitat feta un somni

Mila Torres

Durant el passat mes de novembre, en concret entre el dies cinc i vint-i-quatre, hem pogut veure l'obra d'una de les nostres més estimada artista, Magda Esterli a la Galeria Traç d'Art de Sabadell.

Tota la sala es va impregnar d'una creació que parla per ella mateixa, que irradia força i que es comunica a la perfecció amb l'espectador.

La temàtica en la que treballa Esterli és un punt bàsic per aconseguir aquesta unió amb l'espectador. Els quadres es movien entre temes urbans de Barcelona, Sabadell, Londres, Venècia, marines de la costa catalana, un gerro amb flors i dos quadres dedicats a les maduixes. El predomini del gènere paisatgístic permetia que en la mostra es respirés un aire molt determinat. Perquè l'artista crea no només atmosfera, que ja fora important, sinó que s'introdueix en l'ambient i li dona una part d'ella mateixa. Així les obres tenen caràcter propi, el qual es pot analitzar i indagar perquè finalment formi part del públic.

La tècnica amb la qual va realitzar aquesta mostra va ser l'aquarel·la i l'oli.

En concret vam poder veure aquarel·les de gran dimensions, 2 x 1 m., realitzades amb molta cura. Aquestes mides permeten que l'espectador pugui entrar en l'obra i endinsar-se en els carrers que ens mostra, carrers tant coneguts com el carrer Ferrant o De la Boqueria de Barcelona i altres de Venècia amb la presència inqüestionable dels canals. A la vegada realitzar aquarel·les tan grosses és un repte per l'artista que ha de jugar amb aquesta tècnica per poder-les fer netes, sense cap aigualiment, permetent, alhora, plasmar la realitat des de la seva sensibilitat.

Però per si això era poc Esterli ens va sorprendre amb la instal·lació d'una gran aquarel·la que en realitat no era una sinó dos, ja que es podia veure per les dues cares i que representava la cara nord i la cara sud de les muntanyes de Montserrat. La presentació del quadre totalment innovador permetia a l'artista la creació d'un ambient natural, expressat des de l'interior, deixant anant la imaginació no tan sols en quant a la temàtica sinó també en quant a la presentació d'una pintura.

En les obres a l'oli es van poder veure teles de totes les mides des de més apai-sades a quadrades, més grans i més petites.

En els temes urbans efectuats a l'oli s'uneix la força que irradia amb la matèria. Les obres de Magda Esterli no són mai llises, la pintura es fa volumètrica degut al gruix matèric amb el que treballa. Són tàctils, de tal manera que la mà sent una atracció cap a elles que amb forces es pot contenir. El volum forma una part quasi de protagonisme en les creacions a l'oli que realitza mitjançant pinzells, espàtula o dits, treballa amb allò que necessita en cada moment, de manera innata, la tela, el tema i el seu desenvolupament adequat s'ho demanen. Tot això implica que són quadres ràpids efectuats amb agilitat, la qual cosa no significa que l'artista treballi sense planificació i que totes les creacions no siguin el resultat d'un treball profund, sinó tot al contrari, Magda Esterli treballa dia a dia amb voluntat i fermesa, els resultats són visibles.

Aquesta manera de treballar permet integrar l'abstracció dins d'una obra realista i amb una temàtica concreta deixant que les pinzellades caminin soles, de tal manera que si agafessin una part d'un quadre podria ser una obra per ella mateixa.

Colors terrosos amb els blaus i blancs són els predominants. Amb la utilització del blanc atorga una gran força a la creació permetent que entri la llum i que la resta de tonalitats més fosques es vegin il·luminades.

Al passejar-nos per l'exposició i mirar els aparadors vam veure que l'artista havia plasmat carrers i vistes de la ciutat de Sabadell que podríem assegurar que era la primera vegada que veiem reflectides en un quadre. Així el carrer Manau, el més petit de Sabadell, amb la suficient força com per a que Esterli el pintés i fos captivada per ell, captivació que transmet a l'espectador. També ens presentà Sant Fèlix des d'una perspectiva molt original, així com una visió de teulades de Sabadell des d'una visió diferent, entre d'altres.

En els temes urbans inclou personatges despersonificats que caminen lliurement pels carrers sense poder ser reconeguts, podem ser qualsevol de nosaltres.

Predominaven les marines amb penya-segats forts que s'aboquen al mar. No són marines tranquil·les ni reposades sinó tot al contrari, les onades van molt fortes i per això l'aigua es torna blanca, color que acompanya el blanc de les veles de les barques. Els cels foscos de darrera hora del dia fan la creació d'un gran romanticisme, tant en quant a temàtica com a desenvolupament tècnic. També presentà marines amb les barques parades a la costa que donen una certa sensació de tranquil·litat.

Els elements compositius de les marines estan realitzats de manera molt desfeta, la qual cosa produeix una gran expressivitat que permet respirar l'atmosfera i sentir l'aire i la brisa del mar.

Aquests elements tant en les marines com en la resta d'obres permeten un equilibri total per la disposició en que es troben.

Es nota que l'artista gaudeix molt amb la creació de les marines perquè demostren una gran sensibilitat acompanyades d'una gran força.

En les peces de maduixes i flors introdueix el vermell com a color protagonista i fins i tot, el fons es transforma amb aquesta tonalitat i es fa més pastós.

No són creacions fàcils, totes demostren un important camí anterior que l'ha portat a fer el que en aquests moments ens va presentar. És tota una passió el que s'observa que surt de les seves mans. I junt a la passió un llenguatge plàstic totalment assolit tant en quant a les pintures a l'oli com en quant a les aquarel·les que han arribat a tenir un paper molt important en la seva creació.

Els projectes continuen i el futur és pintar. Magda Esterli té molt a expressar i comunicar al seu públic de sempre i al que exposició a exposició es va afegint en el seu seguiment. Les sensacions que ella aprecia davant un tema determinat les ha de transmetre de tal manera que la seva visió, les seves mirades i la seva observació de la nostra realitat esdevingui diferent perquè es transforma en art i d'aquesta manera el nostre món canvia i el podem mirar amb uns altres ulls.

Gràcies Magda per donar-nos una altra visió i per ensenyar-nos a mirar allò que ens passa desapercebut i que necessitem que artistes com tu ens poseu davant i d'aquesta manera com deia Ellio W. Eisner *Veure a diferència de mirar, és un assoliment i no només un deure.*

Això també ho han captat els alumnes de batxillerat que han escrit el text del catàleg d'aquesta mostra: *Podem caminar per les seves muntanyes; podem elevar-nos cap els seus cels; podem endinsar-nos en un dels seus mars o podem passejar-nos per una de les seves ciutats. Però totes i cadascuna d'elles parlen igual i diuen; mireu i observeu...*

Mirem, observem i apreciem.

ARTS

Com l'ala de la papallona

Ana Fernández Álvarez

El tenia a la mà, un pinzell prim, obert com un vano i translúcid com la seda de les ales de les papallones. Amb subtils eines com aquesta, netejades sistemàticament cada vegada que acaba la seva jornada de treball pictòric, Isidre Manils es lliura a la pacient tècnica que li exigeixen les seves obres. Aquest pinzell, a la vegada anècdota i essència, em va permetre entrar en el difícil àmbit de la intimitat professional d'aquest artista. Les eines, tractades amb cura i escollides escrupolosament, em diu Manils, és el que va fer possible el miracle de la llum en Veermer o el dels blancs en Zurbaran.

Virtuosisme, pulcritud, disciplina i reflexió són, actualment, paraules que no gaudeixen de massa prestigi dins la pràctica de l'Art, però, paradoxalment, estan molt de moda en la literatura i en l'assaig artístics, recordem sinó uns exemples molt propers: 'Rigau & Rigaud', de Renata Laura Portet, 'Los ojos de Rembrandt', de Simon Schama o 'El conocimiento secreto', de David Hockney, per citar uns exemples. Paradoxa perquè, quan sembla que tant ens fascina entrar en la cuina dels artífexs, saber dels seus trucatges i de les seves alquímies és, precisament, quan menys es sap pintar i quan el mestratge i l'ofici, practicats de manera seriosa, tenen els dies comptats. Realment no deixa de ser una gran ironia.

Des que abandonà l'informalisme, Isidre Manils ha recorregut un intens camí que l'ha menat cap un particular ús de la figuració. Particular perquè no es tracta d'una opció que defensa aquest llenguatge enfront de l'abstracció, el conceptualisme o l'informalisme, sinó que, tal i com dic, ell es limita a fer-ne ús, no a fer apologia del realisme. L'Isidre sintetitza tots els 'ismes' lingüís-

tics i el seu especial hiperrealisme, a vegades, radicalment oníric, altres, màgic i unes altres quasi documental, es converteix en un mitjà que li permet sintonitzar amb el seu temps.

Defensa que no pot entendre un pràctica artística sense un compromís amb el temps que l'està generant i sense que sigui capaç de contaminar-se de les altres formes d'expressió que li són coetànies. A la seva pintura hi ha la literatura que ell consumeix, el cinema que a ell li interessa, la música que ell prefereix, però, sobretot, les històries que viu, els records que familiarment l'han nodrit, des del cinema del seu avi fins a la maduresa de la seva edat i, també, els sorolls i les imatges que emergeixen del món on li ha tocat viure.

Els seus trencaclosques pictòrics, posseeixen sorolls, humans i mecànics, però també silencis i ara, segurament, aquests silencis són més presents que mai. Per què? Vull explicar aquí el que em sembla una de les actituds més honestes amb les quals m'he trobat en molt temps. Isidre Manils s'ha atorgat un